

broze bedoelingen

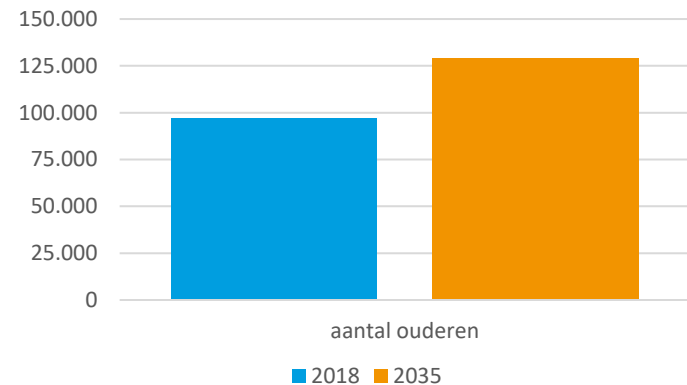

presentatie voor commissie ZOCS – 8 september 2021

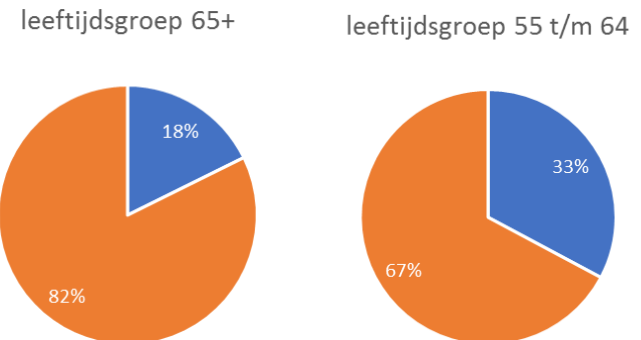
aanleiding onderzoek

- Verwachte toename 65-plussers in Rotterdam.
- Verwachte toename aandeel 65-plussers met een migratieachtergrond.
- 53% van de Rotterdamse ouderen is eenzaam (2017).
- Ouderen migratieachtergrond nog vaker eenzaam.
- De rol van de gemeente voor ouderen is nog belangrijker geworden.

inwoners van 65 jaar en ouder

aandeel inwoners met niet-westerse migratieachtergrond per leeftijdsgroep in 2019

doel van dit *ex ante* onderzoek

De rekenkamer wilde het volgende vaststellen:

- aansluiting bij problemen en behoeften;
- te verwachten bereik;
- te verwachten realisatie ambities.

Daarom is het volgende onderzocht:

- problemen en behoeften: genoeg inzicht?
- maatregelen: zijn ze geschikt?
- hoe moeilijk bereikbare groepen bereiken?
- zal uitvoering zo goed gaan?
- zullen ambities ermee worden gerealiseerd?

onderzoeksaanpak

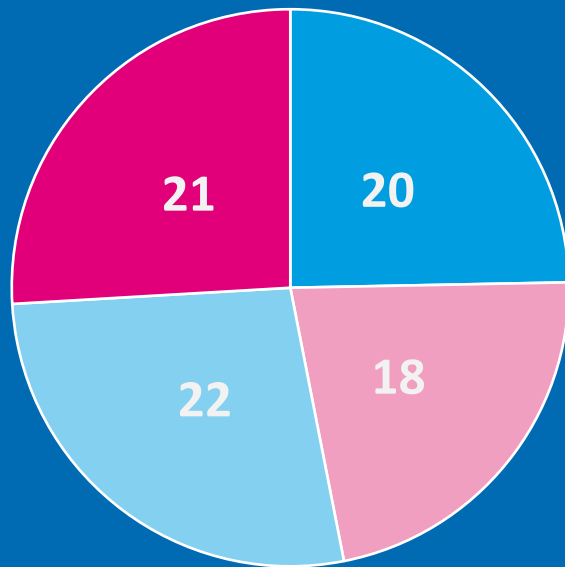
- omvangrijk literatuuronderzoek
- interviews wetenschappers en andere deskundigen
- interviews externe betrokken organisaties
- interviews ambtenaren
- studie documenten en rapportages gemeente
- interviews Rotterdamse ouderen

onderzoeksaanpak

- beoordeling alle 81 maatregelen uitvoeringsprogramma op hun bijdrage aan de ambities van het college

aantal maatregelen per pijler

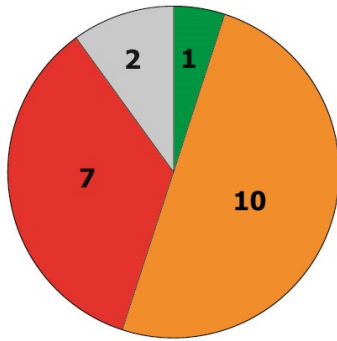
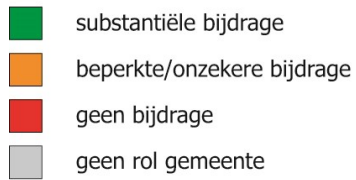

□ **vitaal**

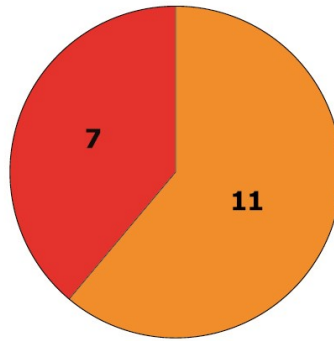
□ **ertoe doen**

□ **wonen & woonomgeving**

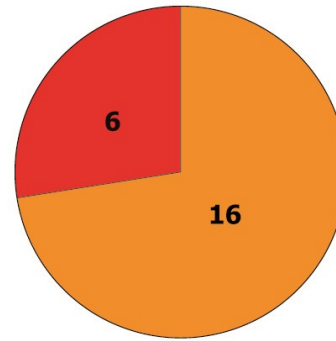
□ **zorg & ondersteuning**

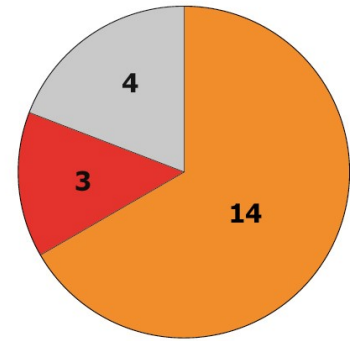
pijler 1
vitaal

pijler 2
ertoe doen

pijler 3
wonen en woonomgeving

pijler 4
zorg en ondersteuning

Tussentijdse beoordeling

verwachte bijdrage aan collegeambities van alle 81 maatregelen uitvoeringsprogramma

goed aan probleemanalyse

- brede analyse
- onderkenning reeks problemen en behoeften

toename dementie, overbelasting mantelzorgers
tekort tussenvoorzieningen
belang woonomgeving
gepensioneerden met werkwens
tekort geschikte woningen
kwetsbare (buurtgebonden) ouderen
'cultuursensitiviteit' en 'cultuurspecifieke zorg' nodig
leefstijl
eenzaamheid
versnipperd, complex zorgstelsel

verbeterpunten probleemanalyse

onvoldoende onderkenning en/of inzicht:

- onderlinge verschillen in problematiek, leefstijl en behoeften
- bereiken laagopgeleiden en migratieachtergrond
- behoeften ouderen per gebied
- eenzijdige benadering eenzaamheid, zingeving
- belang persoonlijke ondersteuning zorgaanvraag
- aard en omvang tekort woningen, tussenvoorzieningen
- vereisten woonomgeving
- aard en omvang behoefte cultuurspecifieke zorg
- leren voorgangers 'ouderenhub'

beoordeling:

- + groot bereik activiteiten Sportbedrijf
- + enkele maatregelen wellicht potentie
- weinig bereik groepen ongezondste leefstijl
- kleine, tijdelijk gefinancierde projecten.
- E-health aanbodgericht, niet op gezonde leefstijl.

aanbevelingen:

- onderzoek behoeften probleemgroepen, specifiekere strategie
- stadsbrede en blijvende financiering
- herzie verwachtingen E-health

beoordeling:

- + veel energie aanpak eenzaamheid
- + enkele maatregelen 'meedoen in wijk' wellicht potentie
- huisbezoeken 75+ niet effectief
- 'participatie' te eenzijdig
- 'meedoen in wijk' geen aansluiting diverse groepen

aanbevelingen:

- heroverweeg huisbezoeken. Specifiekere strategieën
- meer behoeftenonderzoek, onderkenning verschillen
- ondersteun persoonlijke benadering zingeving
- stadsbrede ondersteuning succesvol aanbod

beoordeling:

- + enkele concrete initiatieven tussenvoorzieningen
- bouwopgave aandeel ouderen niet vastgelegd
- woningaanpassing midden- en hoger segment
- weinig tussenvoorzieningen, afspraken niet concreet
- aanpak woonomgeving beperkt

aanbevelingen:

- behoeftenonderzoek woonvormen per gebied
- concretere afspraken woningen en tussenvoorzieningen
- vereisten woonomgeving vastleggen (richtlijnen WHO)

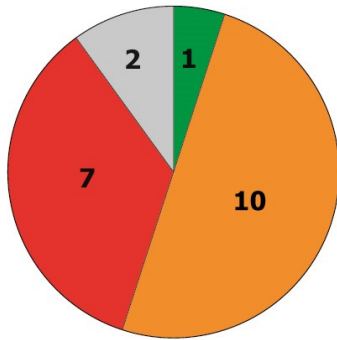
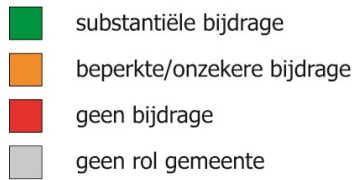
beoordeling:

- + tien maatregelen dementie, enkele mogelijk potentie
- geen vast aanspreekpunt
- onvoldoende regie medisch en sociaal domein
- nauwelijks maatregelen migratieachtergrond
- maatregelen mantelzorg niet substantieel
- uitvoeringsproblemen 'ouderenhubs'

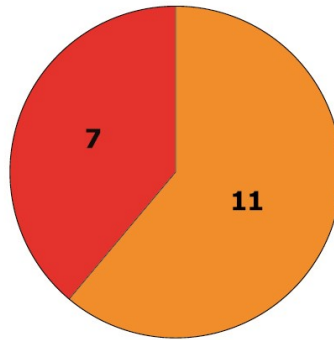
aanbevelingen:

- vast aanspreekpunt
- regie sociaal domein
- maatregelen dementie stadsbreder
- onderzoek behoeften mantelzorg en cultuurspecifieke zorg
- leren van voorgangers 'ouderenhubs'

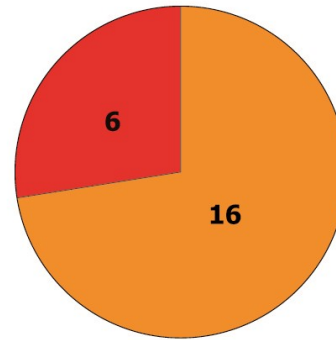

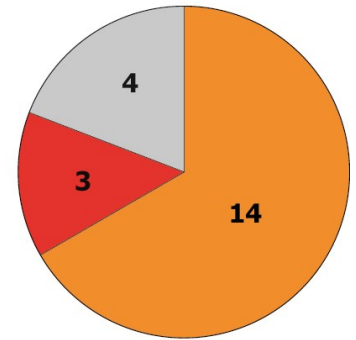
pijler 1
vitaal

pijler 2
ertoe doen

pijler 3
wonen en woonomgeving

pijler 4
zorg en ondersteuning

Tussentijds beoordeling

verwachte bijdrage aan collegeambities van alle 81 maatregelen uitvoeringsprogramma

beter aansluiten bij leefwereld

aanbeveling 1: Onderzoek problemen en behoeften en betrek ouderen zelf.

aanbeveling 2: heroverweeg huisbezoeken 75+. Zoek creatievere en gerichtere benadering.

aanbeveling 3: specifieke strategieën ouderen migratieachtergrond

aanbeveling 4: vaste contactpersoon voor ondersteuningsvragen

realistischer beleid

aanbeveling 5: eisen wonen, woonomgeving, welzijn en zorg. Betrek richtlijnen WHO

aanbeveling 6: bepaal wat nodig is per gebied

aanbeveling 7: blijvende, stadsbrede maatregelen, structurele financiering

betere regievoering

aanbeveling 8: helder kader voor samenwerking met andere partijen

aanbeveling 9: concrete prestatieafspraken woningen en tussenvoorzieningen

aanbeveling 10: actievere regie in samenwerking sociaal domein

aanbeveling 11: leren van voorgangers ouderenhubs

overige aanbevelingen

aanbeveling 12: informeer raad alsnog over voortgang maatregelen

aanbeveling 13: maak verantwoordelijkheden expliciet

aanbevelingen

reactie college

- 1 en 2:
- 3 t/m 10:
- 11 t/m 13

niet overgenomen

onduidelijk of deels
overgenomen

wel overgenomen

broze bedoelingen

ex ante onderzoek naar effecten ouderenbeleid

Rekenkamer
ROTTERDAM